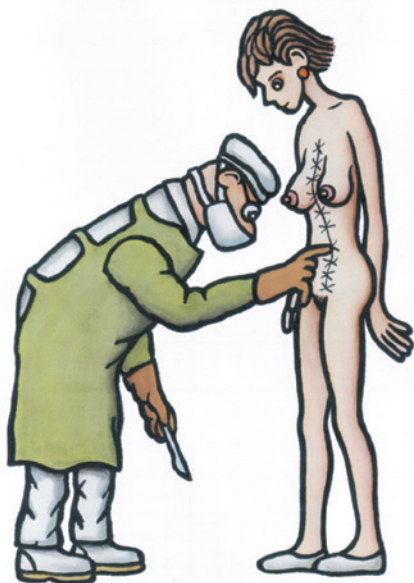

Svatopluk Káš

Z Aeskulapovy první kapsy

Upozornění

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Galén
Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5

www.galen.cz

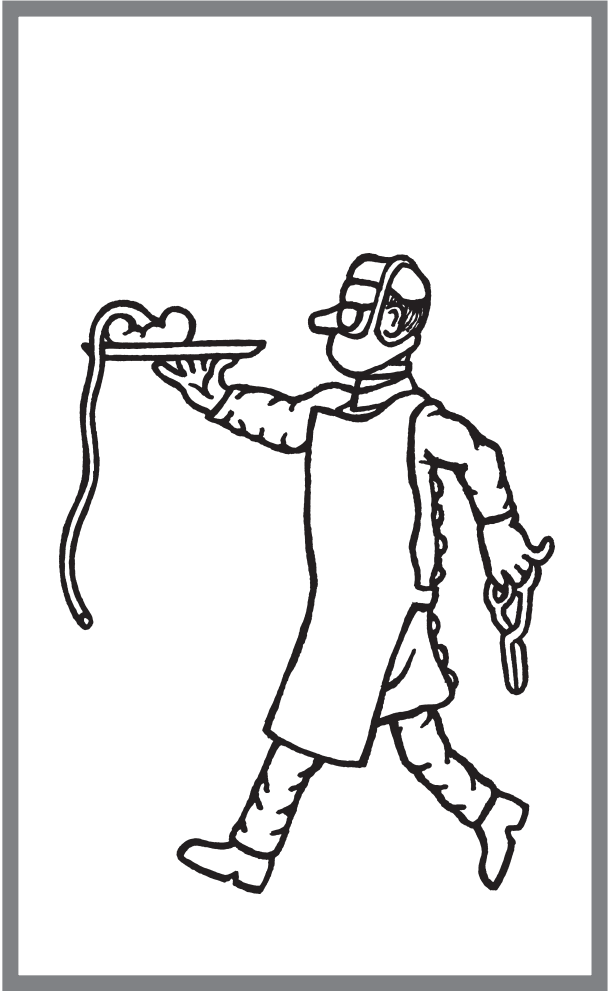
© Galén, 2011

Svatopluk Káš

Z Aeskulapovy první kapsy

Obory chirurgické

Svatopluk Káš

Z Aeskulapovy první kapsy

Obory chirurgické

Svatopluk Káš

**Z Aeskulapovy
první kapsy
Obory chirurgické**

První vydání v elektronické verzi
Anekdoty a historky z medicínského prostředí
sebral, upravil a sbírku uspořádal MUDr. Svatoopluk Káš
Ilustrace Jiří Winter-Nepřakta
Vydalo nakladatelství Galén,
Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5
Editor PhDr. Lubomír Houdek
Šéfredaktorka PhDr. Soňa Dernerová
Odpovědná redaktorka Mgr. Alena Regalová
Grafická úprava Ivan Kincl
Sazba Miloš Marek, Galén
G231012

www.galen.cz

© Galén, 2005, 2011
Illustrations © Jiří Winter-Nepřakta, 2005

První vydání v elektronické verzi

ISBN 80-7262-790-5 (PDF)
ISBN 80-7262-791-2 (PDF pro čečky)

Obsah

Předmluva	7
Úvod	9
Chirurgie obecná.....	11
Ostatní obory chirurgické	
Neurochirurgie	115
Urologie	123
Ortopedie.....	137
Anesteziologie	163
Gynekologie a porodnictví.....	171
Lékařství oční.....	241
Lékařství ušní, nosní a krční	273
Jmenný rejstřík.....	309

Předmluva

Čtyřdílný výběr medicínských historek Z Aeskulapovy první, druhé, třetí a čtvrté kapsy, jehož první díl máte právě v rukou, je jakousi antologií těch nejlepších příběhů, které shromažďuji už přes třicet let. Jsou vybrány z knih Aeskulapův úsměv, Doktorské historky a anekdoty, Aeskulap se stále usmívá, Pilulky smíchu, Medicínské historky z Moravy, Injekce, které nebolí, Múzy a medicína, Aeskulap se směje a léčí po dobrém a Medicína v nedbalkách, které vyšly v průběhu oněch třiceti let a jsou dávno rozebrány, jakož i z knih vydaných v poslední době: Aforismy, bonmoty a citáty o medicíně, lékařích a pacientech či Medicínské historky, které vyšly v nakladatelství Motto. Kromě toho je zde řada příhod dosud knižně nikde neuveřejněných.

Všechny příběhy jsou v podstatě pravdivé, byť někdy i trochu upravené. Mluví se v nich o konkrétních lékařích, o konkrétních nemocnicích a jiných zdravotnických zařízeních, proto jsou jednající osoby, tedy profesori, docenti, primáři i ostatní lékaři uvedeni pravými jmény.

Vzorem pro všechny mé knížky byla slavná Alarichova Medicína v županu, která vyšla před více než sedmdesáti lety. Sám doktor Hlaváč-Alarich napsal v předmluvě k prvnímu vydání této knihy v roce 1929:

»Onen předválečný polorodinný život na pražské lékařské fakultě vymizel. Změnili se profesori, změnili se posluchači. Bodrost mediků ustoupila rozumnějšímu temperamentu nových studentů – sportovců, a prý i abstinentů. Garda starých profesorů vymřela. Přišli noví lidé. Mají snad méně nectností, ale i méně před-

ností. Od té doby, co zemřeli Hlava, Thomayer, Janošík, Deyl e tutti quanti, není už fakulta tak milá. A láska ke staré lékařské fakultě a láska k jejím slavným nebožtíkům je to, čím jsou podbarveny všechny anekdoty této sbírky, do značné míry historické...» Tolik Alarich.

Je bohužel faktem, že řada profesorů žije v paměti širší lékařské veřejnosti už jen v Alarichových historkách. Jejich ve své době nepochybně velký odborný význam je už dnes překonán. Jména Horbaczewski, Jesenský, Kuffner, Spilka, Kutvirt, Janovský, Pawlik znají někteří už jen díky Alarichově vyprávění.

Doba pokročila. Uplynula léta. Moji velcí učitelé a profesori odešli za těmi Alarichovými. Borovanský, Sekla, Richter, Hepner, Šíkl, oba Jedličkové, Polák, Prusík, Charvát, Brdlík, Henner, Lesný, Vondráček, Mysliveček, Gawalovski, Jirásek, Diviš, Kurz, Lukáš, Peter, Přecechtěl, Čančík a mnoho jiných žijí už jen ve vzpomínkách. Mým cílem bylo tyto vzpomínky oživit a čtenáře jimi pobavit. Svě sbírky jsem psal se stejnou láskou a obdivem, jakou choval Alarich k učitelům svým. Jsou zde zastoupeni nejen ti staří koryfejeové pražské lékařské fakulty, ale i lékaři z ostatních nemocnic a z nejrůznějších zdravotnických zařízení. Doufám, že se žádná historka nikoho nedotkne, jsou psány s úctou ke všem kolegům – ať již nežijícím, či současným.

Svatopluk Káš

Úvod

Chirurgové mají mezi ostatními lékaři zvláštní a výsadní postavení. Někteří, zvláště dřívější ročníky kolem 60 let, si namlouvají, že mají klíč ke všem chorobám. Tento klíč se jmenuje skalpel. Většinou se domnívají, že určité znalosti z anatomie nejsou k zahození. Podobný názor mají i kolegové z jatek. Chirurg rozděluje lidstvo na dvě kategorie: na ty, co operují, a na ty, co se dávají operovat. Každý chirurg miluje operace a radostně operuje bez přestání i dvanáct hodin denně. Žádné řeči, více činů. Zřetelně to vynikne, když srovnáme interní a chirurgické chorobopisy. Anamnéza internistů je obšírná a proniká i do rodinných vztahů pacienta a pečlivě si všímá i zdravotního stavu všech pacientových příbuzných. Chirurgický chorobopis vypadá docela jinak. V rubrice, kde se mají vyplňovat případné choroby příbuzenstva, stojí vždy: »bez zajímavosti«. To je pro chirurga zákonitou skutečností, vzdor tomu, že ho nikdy ani nenapadne se na to pacienta vůbec zeptat. Pro něj je to bez významu, tak proč by se s tím zdržoval. Chirurgický chorobopis je vždy stručný, obsahuje jen nejpodstatnější údaje. Klasická chirurgická anamnéza: »Zlomil si paži. Šťastně.« je vzorem chirurgického chorobopisu ve všech mezích. Rozdíl chirurga v přístupu k pacientovi od postupu internisty je patrný i ve způsobu vyšetření. Internista své cti dbalý vejde pomalu do pokoje, uchopí vás za ruku a pomalu počítá puls. Naproti tomu chirurg vždy vtrhne do pokoje s rozvlátným pláštěm, vrhne se na vás a mačkaje vám břicho, bodře hlaholí: »Bolí to? To nic, kamaráde, vyndáme to!« Načež jde neprodleně svolat operační tým.

Zvláštní kategorií chirurgů jsou **neurochirurgové** a **kardiochirurgové**. Ční nad všechny ostatní chirurgy. Za svou slávu vděčí hlavně filmu a televizi.

Chirurgické obory jsou úzce spjaty s anesteziologií. **Anesteziologové** jsou moderní odrůda lékařů. Způsobili, že pacient již neutíká před chirurgem ze stolu a chirurg před pacientem ze schodů. Jejich činnost je velmi podobná francouzskému šéfkuchaři. Znáte to: »Dej trochu éteru, pár kapek rohypnolu, několik lžiček sukcinylu...«

Gynekologové a **porodníci** jsou svými pacientkami ctěni a milováni, ať se to jejich manželům líbí nebo ne. Právem. Porodník je nejúspěšnější ze všech lékařů. Dokáže jedním zákrokem udělat z jednoho nařikajícího tvora dva zdravé a šťastné.

Gynekologové jsou ve velkém procentu mužského pohlaví. Klientelu gynekoložek tvoří převážně mladistvé a cudné dívky, frustrované ženy, ženy s menšinovou sexuální orientací a jeptišky. Učiní-li žena chybný krok, jde obvykle ke gynekologovi a ne k ortopedovi.

Oční lékaři jsou velmi rozvášní a pečliví. Nikdy s vyšetřením nespěchají. Tak dlouho a opakovaně se koukají pacientovi do oka, až dojdou k názoru, že by se tam měl podívat ještě jeden kolega. Jinak mají – podobně jako kolegové otorinolaryngologové – na hlavě zrcátko, kterým se do pacientových očí dívají, a někteří dokonce tvrdí, že jím něco vidí.

Otorinolaryngologové jsou lékaři, kteří se svými zrcátky a oto-, rino-, laryngo- či bronchoskopy dívají pacientům do různých otvorů jejich těla. Je s podivem, že si dosud nepřivlastnili i rektoskop. ORL oddělení je místo, kde děti přicházejí jako na běžícím pásu o své nosní a krční mandle a současně i o iluzi o hodném »strejdovi doktorovi«.

Pro všechny operační obory však platí jeden zákon: Jakmile je operace jednou provedena, nikdo nemůže dokázat, že nebyla nezbytně nutná.

* * *

CHIRURGIE OBECNÁ

Böhmische Krankheit

Bylo to před první světovou válkou. Na vídeňské lékařské fakultě studovalo mnoho posluchačů z českých zemí, zvláště Moravanů. Z Brna bylo ostatně blíž do Vídně než do Prahy.

Jednou skládal zkoušku z chirurgie bodrý Hanák. Byl velmi dobře připraven, němčina mu též nedělala obtíže, a tak na otázku vídeňského profesora, co ví o polypech, plynně spustil. Popsal jejich patologickou anatomii, kliniku, rozdělení, terapii, a zde zvláště terapii chirurgickou, zkrátka domníval se, že exceloval.

Leč pan profesor stále nebyl spokojen: »Na, Herr Kandidat, kennen Sie noch irgendwelchen Polyp?«

V bodrém Hanákovi vzkypěla žluč: »Jawohl, Herr Professor, prdel mi polib.«

»Prdelmie Polyp?« opakuje rozpačitě profesor. »Prdelmie Polyp, den kenne ich nicht.«

»O, ja, Herr Professor,« ujišťuje s důrazem neohrožený bojovník, »der kommt sehr oft im Böhmen vor.«

Jak to říci šetrně

Slavný profesor chirurgie na pražské lékařské fakultě Karel Maydl byl velmi jemný a noblesní člověk. Jeden z nejlepších chirurgů své doby, žák velikého Eduarda Alberta, přišel jako mladý profesor do Prahy a brzy si získal nesmírnou oblibu. A to nejen u široké veřejnosti, ale i u svých lékařů. Jednou operoval nějakého vzácné-

ho pacienta pro žlučové kameny. Operace byla těžká, trvala dlouho, ale zdálo se, že vše proběhlo bez komplikací. Před odchodem domů si zavolal profesor svého asistenta a ptal se ho na stav operovaného.

Asistent nechtěl svého šéfa zarmoutit, a tak odpovídal šalamounsky: »Je to dobré, pane profesore, celkově velmi dobré, jen ten puls je trochu zrychlený, ale celkově velmi dobré.«

»Tak to mám radost. Kdyby se něco dělo, pane kolego, tak mi dejte hned vědět. Já jsem doma. Tak až na ten puls, jak říkáte, je to tedy dobré.«

»Ano, pane profesore,« ochotně přitakal asistent. »Celkově velmi dobré. Jen ten puls je takový nitkovitý, slabě hmatný, ale celkově dobré.«

»Nitkovitý? To se mi moc nelíbí,« zatvářil se Maydl starostlivě.

»No to nic, celkově je dobrý, jen to břicho je trochu napjaté a stoupá nám trochu teplota. Ale jinak je dobrý.«

»Stoupá teplota? To nevidím rád. Ale jinak je dobrý, jak říkáte? Tak já tedy jdu. Na shledanou, pane kolego. A kdyby se něco dělo, tak zavolejte!«

»Ještě moment, pane profesore. Snad kdybyste se raději na něj přece jen podíval. On je totiž v bezvědomí.«

Luxace mandibuly sec. Kukula

Přednosta pražské chirurgické kliniky profesor MUDr. Otakar Kukula, žák Maydlův, v jednom období i rektor Univerzity Karlovy, rád při přednáškách demonstroval posluchačům některé diagnostické i menší chirurgické výkony.

Jednou vstoupil ráno do nabitě přednáškové síně a oslovil studenty: »Vážené dámy a pánové. Nyní budu mít vítanou příležitost předvést vám prakticky zákrok, který není tak vzácný a v rukou zkušeného lékaře je hračkou, ač praktickým lékařům působí nejednou obtíže.«

Na jeho pokyn přivedl asistent do sálu pacientku se široce otevřenými ústy – typické vymknutí dolní čelisti. Profesor vyložil stručně mechanismus pohybů v čelistním kloubu, funkci jednotlivých svalů, příčiny luxace neboli vymknutí a popsal reпозиční manévr.

»A nyní si, vážené dámy a pánové, ukážeme, jak lze takovouto luxaci tímto jedním hmatem jednoduše reponovat.«

Repozice se ale jedním hmatem nezdařila, neúspěšné byly i další, a tak po několika minutách námahy profesor prohlásil: »Toto nás nesmí vůbec zmást, v tomto případě dáme lehkou narkózu, která nám uvolní svalstvo. Pan asistent Šťastný nám ji zatím připraví.«

A než byla narkóza připravena, vyložil Kukula znovu, tentokrát podrobněji, mechanismus luxace čelistního kloubu a probral veškeré písemnictví i celou historii léčby tohoto stavu od dob Hippokratových.

»A nyní v narkóze provedeme repozici již lehce.«

Čelist však vzdorovala i v narkóze.

»Ani toto nás nesmí odradit. V takovém případě musíme použít skutečně hluboké narkózy.« A obrátil se na doktora Šťastného: »Prosím, pane asistente.«

V hlubokém tichu, kdy by bylo slyšet upadnout špendlík, zrekapituloval Kukula vše znovu a doprovázel své vývody i nákresy na tabuli. Mezitím narkotizovaná pacientka začala modrat a doktor Šťastný lovil její jazyk amerikánem v hloubi dutiny ústní. Najednou bylo slyšet křupnutí a čelist zapadla.

Profesor Kukula neztratil duchapřítomnost. »Zde vidíte, vážené dámy a pánové, že při exaktním postupu je repozice vymknuté dolní čelisti v rukou zkušeného lékaře – jak již jsem zprvu podotkl – skutečně hračkou.«

Co nezhojí železo, vyléčí oheň

Bylo to v době, kdy bylo v Praze ve Strašnicích postaveno první krematorium. Okolo pohřbu žehem se tehdy vedly široké a nesmiřitelné diskuse. Při té příležitosti se

v anketě ptali i tehdejšího profesora Kukuly na jeho názor na tento problém.

Kukula se dlouho rozmýšlel: »Myslím, že konečně došlo na naplnění starého latinského přísloví: Quod medicina non sanat, ferrum sanat. Quod ferrum non sanat, ignis sanat.«

Od shora dolů

Na chirurgické klinice profesora Kukuly – tedy bylo to již hodně dávno – začal jeden mladý lékařský elév adaptovat kožní ránu od dolního konce.

Přihlízející velký profesor se zakabonil, odstrčil mu ruce a napomenul ho: »Pamatujte si jednou provždy, pane doktore, při šití rány se musí postupovat jako v lásce. Vždy od shora dolů, a nikdy naopak!«

Kukulovská

Profesor Kukula demonstroval v posluchárně při přednášce těžký úraz hlavy. Na stole ležel starší muž, o kterém asistent přečetl krátce raport.

»Merfait František, asi padesátiletý pivovarský kočí z Hradce Králové, utrpěl dnes úraz hlavy. Přivezen v bezvědomí na naši kliniku.«

Kukula se jal případ široce vykládat. Barvitými slovy líčí, že pacient nereaguje na okolí, i když má obě oči otevřené, že sensorium je hluboce zastřené, chová se netečně, nic nevnímá, na nic nereaguje...

A na důkaz toho lehce klepne pana Merfaita přes tvář a svým mohutným hlasem zavolá:

»Merfайте – Merfайте!«

A z úst bezvědomého Merfaita se ozve: »Co chceš, ty votroku!«

Je od Colloreda

Profesor Otakar Kukula operoval kdysi úspěšně jednoho z Colloredo-Mansfeldů ze zbirožského panství. Měl za to k dispozici, kdykoliv potřeboval, apartmá na zámku. Jaksi na revanš se chtěl profesor odvděčit, a tak vydal na své klinice příkaz, že kdyby kdokoliv ze zaměstnanců Colloredo-Mansfeldů přišel na chirurgickou kliniku k nějakému operačnímu zákroku, že jej bude operovat buď on sám, nebo při jeho nepřítomnosti jeho zástupce profesor Josef Znojemský.

Jednou byl Kukula delší dobu pryč. Klinikou vedl Znojemský. A cosi se slavilo. V pracovně Znojemského. Byla přivezena nějaká starší babička s ileem. Službu měl docent Emanuel Rychlík, tehdy ještě jeden z mladších lékařů. Trochu vtipálek. Do operace nejasného a komplikovaného případu se mu moc nechtělo. A tak když jeli na sál kolem pracovny profesora Znojemského, naklonil se k babičce, mimochodem skoro hluché, a zakřičel jí do ucha: »Vy jste od těch Colloredů ze Zbiroha, že ano?«

Znojemský pochopitelně Rychlíkův hlas slyšel, věděl o příkazu Kukuly, tak vyběhl ven a slavení neslavení, rozhodl se, že bude operovat sám.

Pacientka byla na sále. Rychlík dával narkózu. Znojemský úspěšně odoperoval. Když se pacientka probírala z narkózy, zavolal jí Rychlík znovu hlasitě do ucha: »Odkud vy jste, babičko?«

»Ze Žižkova, panáčku, ze Žižkova...«

Dětské hříchy se mstí

Mladý asistent chirurgické kliniky, pozdější slavný profesor Rudolf Jedlička, rodák z Lysé nad Labem, byl zavolán na návštěvu k jednomu pacientovi s abscesem v hýžděové krajině. Už u dveří podle štítku s jménem si uvědomil, že by dotýčný mohl být snad jeho bývalým spolužákem z obecné školy, se kterým seděl několik let ve společné lavici. A také ano.

Vstoupil do pokoje k nemocnému, který vzhledem ke svému onemocnění musel ležet na břiše, a pozdravil. Pacient otočil hlavu, poznal Jedličku též a vykřikl úpěnlivě: »Ne, toho nechci, ten mě vždycky seřezal!«

Nepochodil

Chirurg docent Horák jednou v pitevně pozoroval zřízence pana Lhotáka, jak s velkou zručností zašívá od-pitvanou mrtvolu.

»Vy ale umíte krásně šít,« dobíral si ho, »tomu bychom se měli od vás naučit.«

Ale nepochodil, neboť pan Lhoták měl hned pohotovou odpověď:

»Jo, jen co je pravda, nám taky ty štychy nikdy nezahnisají.«

Nedal se

O tom, že chirurgové zapomenou při operaci v břiše různé nástroje, koluje mnoho pravdivých i vymyšlených historek. K tomu se váže tato příhoda:

Za starých dobrých časů, když ještě vládl na chirurgické klinice prof. Kukula, konalo se pravidelně cvičení »Operační kurs na mrtvole«. Z chirurgických nástrojů k tomu účelu přinesených tehdejší »první sluha« patologického ústavu, pan Lhoták blahé paměti, zpravidla některý nenápadně stopil, ani ne tak z potřeby jako spíše ze zásady. Takto poctivě získané nástroje pozvolna vyplnily celou jednu zasklenou skříň v pitevně. Jednou si jich povšiml dnes již nežijící docent chirurgie dr. Josef Horák a tázal se:

»Lhoták, kde to ukradli?«

Pan Lhoták měl odpověď hned po ruce:

»To všechno jsme našli zašité v břiše operovaných.«

Autorita nade vše

Stalo se kdysi dávno, prý před druhou světovou válkou, na pražské I. chirurgické klinice.

Byl sem přivezen těžce raněný se zlomeninou spodiny lební, se zhmožděním mozku a s rupturou sleziny s krvácením do břišní dutiny. Stav pacienta byl při tehdejších léčebných možnostech takřka beznadějný. Opevoval ho sám přednosta kliniky profesor MUDr. Arnold Jirásek. Proti všemu očekávání se nemocný nějakou dobu po operaci přece jen probral z bezvědomí a obrátil se s nejistým výrazem k lékaři, který u něj seděl: »Kde to jsem? Co se se mnou stalo?«

»Na chirurgii, ale pan profesor si myslel, že je s vámi konec.«

»Ale já to přežil!« vydechl si s úlevou zraněný.

»Ticho, ani hnout!« okřikl jej přítomný zřízenec. »Náš pan profesor to přece musí vědět líp!«

Druhá ordinace

K profesoru chirurgie Arnoldu Jiráskovi se dostavila do jeho soukromé ordinace pacientka v nejlepších letech. Byla výřečná, zeširoka popisovala do nejmenších nuancí své obtíže i všechny souvislosti, kdy a jak, či za jakých okolností se dostavují.

Profesor Jirásek poslouchal. Když to trvalo již hodně dlouho a nemocná nevypadala na to, že by své dramatické líčení chtěla brzy ukončit, podíval se netrpělivě na hodinky, zdvihl prst a pacientku přerušil.

»Milostivá paní, já už diagnózu mám. Chcete-li však ještě mluvit dále, upozorňuji vás, že od této chvíle začíná další, druhá ordinace.«

V přítomnosti nemocného nemluví

Profesor Arnold Jirásek pečlivě dbal na to, aby se před pacienty o vizitě nikdy nemluvílo o závažném onemocnění tak, aby tomu mohli rozumět, a tak latina, byť i více méně modifikovaná, nebyla na klinice vzácným jevem.

Jednou při velké vizitě přišel profesor s celým svým průvodem, se všemi docenty, asistenty, sekundáři, hosty i mediky k pacientovi, jehož stav byl prognosticky beznadějný, pacient byl však ještě při vědomí. Profesor si nechal předložit veškerou dokumentaci, a jelikož případ byl vědecky nesmírně zajímavý, nechtěl si nechat ujít přesný výsledek patologicko-anatomické verifikace. Obrátil se tedy k ošetřujícímu docentu Knoblochovi, zdvihl prst a pronesl památnou větu: »Si fuerit exitus... vy sám na pitvu...«

Jirásek nekompromisní

K profesorovi Arnoldu Jiráskovi přišel na rigorózní zkoušku z chirurgie postarší medik. Bylo to v roce 1946, medik začal studovat již před válkou, uzavřením vysokých škol za okupace bylo jeho studium přerušeno, do nového studijního tempa se náležitě nedostal, a tak jeho vědomosti z obecné i speciální chirurgie byly velmi chatrné, ba možno říci skoro nulové.

Profesor Jirásek byl examinátor přísný. Jiný adept by už dávno letěl, ale zde se profesorovi zželelo letitého studenta, a tak mu dal ještě další otázku.

A zase nic.

»Prosím vás, co jste dělal celou válku?«

Medik zapřel svou veškerou činnost v laboratoři jisté nemocnice a pokoušel se zachránit situaci předstíranými válečnými zásluhami: »Bojoval jsem jako partyzán a zabíjel jsem Němce.«

»No, to bylo od vás chvályhodné,« podotkl zkoušející. »Ale Čechy vás zabíjet nenechám. Přijďte ke zkoušce znovu za čtvrt roku.«

Jirásek muzikant

Kromě své chirurgie miloval profesor Jirásek také muziku. A nejen pasivně, byl sám i výborný houslista. Někdy si pozval dokonce i některé pražské profesionální umělce a hrál s nimi smyčcová kvarteta.

Jejich úrovně však samozřejmě přece jen nedosahoval, a to byl kámen úrazu. Jirásek, typický perfekcionista, který neuznával v ničem žádné diletantství a kterého uspokojilo jen to nejdokonalejší, si smutně stěžoval: »Oni chtějí, aby to bylo bez chyby a abych cvičil několik hodin denně. To já nemohu, pak jim to kazím a nemám z toho žádný požitek.«

A tak přece jenom raději hrál s amatéry.

Jirásek a Jirásek

Profesor Arnold Jirásek kdysi podlehl naléhání jakýchsi svých vzdálených příbuzných a napsal svému synovci z pátého kolena doporučující dopis. Bylo to sice proti jeho zásadám, ale odmítnout tuto prosbu tetičce nebylo možné. Napsal tedy stručných pár řádek a podepsal se A. Jirásek.

Mladý protekční muž doručil doporučení příslušnému sekčnímu šefovi úřadu, kde se ucházel o přijetí, ten si dopis přečetl a pak jej komentoval: »To by jeden neřekl. Takový spisovatel, a tak strašně škrábe.«

Jubilejní sborník

Akademik Jirásek měl kulaté jubileum. Byla velká oslava, řada jeho žáků a i jiných chirurgů napsala na jeho počest odborné práce, z nich pak udělali sborník, který byl panu profesorovi v jubilejní den slavnostně předán.

Profesor Jirásek si sborník zběžně prohlédl, a teprve po odchodu všech slavnostních hostí ho vzal opět do ruky. Potěžkal ho, začal v něm listovat, a pak se obrá-

til ke svým blízkým: »No, teď mi to bude trvat rok, než všechny ty omyly a chyby vyvrátím.«

Jirásek, jak ho neznáme

Arnold Jirásek měl na klinice dlouhá léta vrchní sestru Karen, která v intencích svého šéfa zvládala veškerý provoz kliniky, pokud se týkalo práce středního zdravotnického personálu. Profesor Jirásek, i když chtěl vědět o všem, nebyl potom obtěžován a zdržován řešením drobných problémů sesterské práce.

Jednou mu povídá docent Karel Mathon, tehdy neurologický konziliář chirurgické kliniky: »Pane profesore, ta vaše vrchní sestra, to je poklad, té si važte, ta vám ušetří moc práce...«

Ale veliký Arnold ho přerušil: »Nemyslete si, pane docente, ono to není tak jednoduché. Ona mě také dost ujařmuje.«

Fotograf

Rigoróza u profesora Arnolda Jiráska byla vždy velmi těžká. Každý medik si je dobře pamatoval, ať již uspěl, či nikoli. Zkoušelo se veřejně, před jinými posluchači, a k úspěchu byly nutné nejen široké a hluboké vědomosti a také trochu toho válečnického štěstí, ale i vybroušené a taktní chování k pacientovi, který byl při zkoušce vyšetřován.

Jednou při zkoušce byl vyzván k vyšetření pilný, snaživý student, který však nebyl moc ostřílený a jevil značnou rozpačitost a neobratnost při takových příležitostech.

Přihlížející posluchači ve vysokém amfiteátru chirurgické posluchárny strnuli. Tušili neštěstí. Na čele studenta se perlil pot, na profesorově čele vyskákaly vrásky. Tu přišel příkaz: »Vyšetřete prostatu!«

Kandidát si vyžádal od asistentky rukavici, potřel prst

